

uns quants dies entre pímpls.

Cal 3138-11(1)

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

~~LES DE XIMPLES~~

(d'Alga)
[La mare ~~de~~ ~~mar~~ era una senyora neurasténica, ~~mol~~ russa. Venia de vegades amb uns pastells de gelatina llimonada, carregada amb pots i cassoles d'alumini i papers ~~un~~ de diari. Vestia de negre, amb un barret que li donava aspecte de soldat ~~de~~ de cavalleria, ~~un~~. En arribar, el primer que feia era saludar-me a mi amb una ~~de~~ d'aire de llàstima ~~un~~, i després es dedicava als altres. Jo era l'únic llatí de la casa, i per aquella senyorassa eslava, un rus tenia dret a mirar ~~un~~ de certa manera els llatins.

Desfeia els papers, trontollava l'alumini, i donava a la seva filla la part corresponent de gelatina. A ~~un~~ (Karel), a ~~un~~ (Lilbuld) i a mi ens obsequiava amb unes petites closques de llimona ~~un~~ lleugerament pas-

LA mare d'Olga, era una senyora ~~venerable~~ molt russa. Venia de vegades amb uns pastellets de gelatina llimonada, carregada amb pots i cassoles d'alumini i papers de diari. Vestia de negre, amb un barret que li donava aspecte ~~pena~~ ~~convulsa~~. En arribar, el primer que feia era saludar-me a mi amb aire de llàstima, i després es dedicava als altres. Jo era l'únic llatí de la casa, i per aquella ~~venerable~~ es-lava, un rus tenia dret a mirar de certa manera els llatins.

Desfeia els papers, trontollava l'a-lumini, i donava a la seva filla la part corresponent de gelatina. A ~~Karel~~ a Vilibald, i a mi ens obsequiava amb unes petites closques de llimona lleugerament passades per la gelatina.

Cercava raons de seguida a ~~Karel~~ Li feia il·lusió discutir amb aquell home ~~guaranyador~~ ~~Karel~~ no podia controlar la seva barreja de català-castellà, i de tant en tant li deia ~~alguna cosa~~ ~~que ens feia tornar vermells~~ a tots. Olga, ~~histerica~~ d'un histerisme que dominava perfectament, plena de coqueteria, es divertia molt amb això, perquè no podia ~~vore la seva mare~~. Quan la discussió s'exasperava, i el castell de ~~Karel~~ s'envermellia massa, Olga salvava la situació cantant trossets d'òpera italiana, i les lres de ~~Karel~~, musicòbof i anti-italià, es dirigien contra ella i la situació es calmava. Vilibald aprofitava tots els moments en els quals ningú no tenia res per dir, per a explicar-nos les seves gestes infantils. Havia anat a un col·legi semita de ~~Ranga~~, i ell era l'únic cristià dels alumnes. Tenia predilecció en explicar que una vegada va obrir el cap d'un nen jueu amb un cop de bec de cigonya dissecada.

x singular, /

un gran /

gran senyora /

W ladek /

W ladek

x exhuberant. /

quellism /
erglaia /

2/x intel·ligent amb un

W ladek / W ladek ©

W ladek

Vannvia /

Cal 31138-11 (2)

UAB 1

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

—Li vaig obrir el cap amb el picu del cigüeño...”

Karel li recordava que ja ens ho havia referit una infinitat de vegades, i es posaven a discutir en ~~treu~~. La mare d'O'ga, amb aire de desencant i d'avorriment, recollia tots els pots i cassoles i se n'anava sense dir res a ningú.

~~Karel venia sempre amb ganes de discutir.~~ Tornava carregat d'estadístiques per a demostrar-me que el nostre país ~~és una desgracia~~. Portava revistes alemanyes, russes o txeques, i em desxifrava que la Maquinista Terrestre i Marítima era una cosa ~~despreciable~~ al costat del departament més petit de la casa “Skoda”, o que Sitges i Palma de Mallorca juntes treballant tot un any, no fan tantes sabates com la casa “Bata” en un dia, i una infinitat d'altres raons decisives. Ens posàvem a discutir d'una manera ferotge de la inferioritat o superioritat dels llatins als eslaus, i cridàvem un seguit de hostilitats. O'ga es decantava a favor dels llatins, perquè els trobava simpàtics, elegants i graciosos, i oposava una sèrie d'arguments frívols als conceptes científics de Karel. I Karel callava ple de menyspreu.

holonís /

a Wladetk li agradava discutir. / És -
química sempre una sèrie /
ha d'evolucionar molt encara.

noe considerable /

com uns endrúmens /

O'ga deia que jo tenia cara de jueu germànic, i que únicament el meu clatell era netament llatí, i això em produïa una certa satisfacció. Parlàvem sempre de literatura amb ella, i coincidíem extraordinàriament en les nostres apreciacions.

Una vegada comparegué a l'estudi amb un gos llop més alt i gros que ella. Ens digué que el gos l'havia seguit pel carrer, però en realitat es tractava de tot un rapte. A ~~Karel~~ el gos li va fer gràcia, i entre tots acordàrem que es quedés a l'estudi.

En Joan, un xicot que estava amb el seu pare a l'estudi del costat del nostre, venia sempre disfressat d'una manera o altra, amb un aire fe pallasso ~~amb una pipa, que feia pena~~. Compareixia amb un barretet de paper, fumant amb pipa, amb una barba de no menys de tres dies i un bigotet hitlerià, i es posava a cantar les cançons de l'últim film sonor, i ens obsequiava amb uns quants passos de revista. ~~Karel, que per altra banda el trobava gaudí i simple, li~~ descobria un talent excepcional com a ballari excèntric. Li despertava un sentiment molt viu de mecenatge, i sempre li aconsellava que es dediqués a les varietats.

Joan i el gos es feren grans amics. S'avenien molt de caràcter, i s'ajudaven mútuament a matar les hores. Joan fou el primer de nosaltres que es deixà mossegar pel gos. Després mossegà Vilbald. Vilbald tenia la desgràcia de trencar tot el que tocava, i sempre tocava coses.

Wladek

divertidíssim /

Benny Wladek /

2/21

Quan no tenia feina, ~~que era gairebé sempre~~, es dedicava a anar d'una banda a l'altra de l'estudi. Tenia una feblesa per clavar claus i canviar els quadros de lloc. No sé si és possible que ningú faci més calamitats clavant un clau que Vilibald. Tirava troços de paret a terra, foradava canyeries, es ficava trossets de calç als ulls, i donava més cops de martell sobre els seus dits que sobre el clau. Ningú de nosaltres no es va poder explicar mai com Vilibald, un dia que arreglava el llum del centre, va trencar un rellotge de pesos suïssos, que no tenia res a veure amb el llum, i n'estava

separat més de cinc metres. Per altra banda, Vilibald tenia una habilitat especial per a trobar amb els peus la cua del gos. No donava dues passes per l'estudi que no trepitjés l'animal. Un dia el gos se li va tirar a sobre i li donà una queixalaper a passejar-se ufancs, amb el da al cap. Vilibald tingué motius cap embenat, durant uns quants dies.

El ~~capitane de mar i terra~~ ens venia a veure molt sovint. Era un guillat com una casa. Davant d'ell, Vilibald es posava a renegar tant com podia i Jacint es tornava groc i li demanava que callés, perquè Déu el podria castigar enviant un llampec a l'estudi que ens polvoritzaria a tots. A més a més, li feien una por terrible els trons. Un dia d'estiu, que estava amb nosaltres a l'estudi, es desfermà de cop una tempesta de llamps i trons.

violoncel. llista Octavi /

Octavi /

Olga va començar a xisclar i espantar-se i ~~Jacint~~ es va arreconar en un angle de l'habitació, pàl·lid, resant i gemegant. ~~Kare~~ estava furios, i cridava i els insultava com un energúmen.

Durant molt de temps, ~~Jacint~~ estigué convençut que era notable tocant el "ukulele", i es passejava sol pel carrer, tocant la guitarreta i cantant cançons hawaianes, amb aire de deixar-se descobrir.

Un dia es trobaren a l'estudi en Joan, en ~~Jacint~~ i l'escultor Felip. Felip em tenia predilecció, i davant meu adoptava sempre el paper d'apòstol i em donava consells. Es trobaren tots tres a l'estudi i va començar ~~Jacint~~ tocant amb el "ukulele" una cançó de moda. Joan l'acompanyava cantant i Felip l'ajudava. Olga ~~es tirà les faldilles~~ ~~ment~~ es va posar a ballar, i Kare! cantava a mitja veu, tot seriós. Tots plegats féiem un escàndol formidable. Es va presentar el ~~cera-~~ ~~mista~~ ~~Josep~~ indignat, i ens exigí que calléssim. ~~Josep~~ era l'amo de la casa i com que a part d'això nosaltres estàvem cansats, callàrem tots ofesos i dignes.

A l'endemà, un gat petit que tenia el ~~cera-~~ ~~mista~~, morí. El gat va morir de gana, perquè ~~Josep~~ l'obligava a viure de les rates que caçava, i com que les dels estudis eren almenys el doble de grans que ell, el gat petit va morir d'inanició. ~~Josep~~ i tots els veïns de l'escala creïeren que nosaltres l'haviem emmetzinat, i des de llavors ens miraven amb respecte. El nostre gos fou objecte de la venjança de ~~Josep~~, i l'haguérem de portar diverses vegades a casa el veterinari per culpa de ~~les porquer-~~ ~~ies que li donava el ceramista~~. Però el gos era fort, i no hi havia res a fer.

Octavi /
K ladek

Octavi /

Octavi /

Octavi

2 /
2 /

Tallista Oriol
Oriol /

Tallista /
Oriol /

Oriol /

Oriol /

del ingredients que es veia obligat a ingerir

Cal 3138-11(6)



Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Un dia Olga em digué amb grans reserves que havia treballat durant un any i mig a casa d'un falsificador de moneda. Era mentida, però m'explicava d'una manera tan viva, ploriquejant una mica, que no valia la pena de decepcionar-la i và-reig fer veure que ho trobava molt gros. Vilibald comparegué, vermell, en mànegues de camisa, cridant i ~~penegant~~ que li havien pres l'americana. Era la tercera vegada que li prenien, i aquesta era una meravella més de la seva vida. Era l'home assenyalat per a deixar-se prendre la meitat de la seva indumentària, sense poder explicar després com havia anat. Vilibald tenia il·lusió per a veure'm fumar. Va estar una temporada curta a Itàlia, i quan va tornar em portava un "toscano", tot il·lusionat. Em và-reig negar a fumar, i ell estava dessolat i tractava de convence'm de les excel·lències del tabac. ~~Karel~~ no era fumador, i recolzava amb entusiasme la meua actitud. ~~Vidia~~

Una primavera va venir a Barcelona la germana de ~~Karel~~. Era una mossa ferma, grassa i sana i poc solta fins a la simpatia. Anava ~~dis-~~ ~~frassada~~ amb una mena de vestit estival, ple de palla i floretes i roba transparent, i portava la seva carn amb molta gràcia. ~~Karel~~ va llogar, poc abans de venir ella, un piano, i ella i el piano ens obligaren a suportar ~~convulsions~~. S'assentava davant de l'instrument, procurant salvar d'arrugues les faldilles, amb un gest d'inspiració que ens mostrava un poema d'intimitats, i s'emprenia l'execució esquerdada d'una sèrie de taujanades musicals.

W ladek

W ladek
habillada /

W ladek /

vetllades d'una gran distinció /

Va agafar molta afició per les cireres (no n'havia menjat mai), i sempre anava amb una paperina plena, menjant-ne i escampant els pinvols. Es van fer molt amigues amb Olga. Un dia que estaven elles dues i ~~Karel~~ i jo a l'estudi, em va venir set, i vàreig anar a cercar el càntir, que estava amagat darrera una porta, i en adonar-se que jo bevia a galet, la germana de ~~Karel~~ es va posar a riure d'una manera tan precipitada, que es va ennuegar amb les cireres. No havia vist mai cap càntir, i menys encara, beure a galet, i tot plegat li va fer molta gràcia. Després volia beure a galet, i es va mullar tota.

A mi em deia "senyor Gáldez", i el meu nom li semblava molt espanyol. ~~En Jacint~~ es va enamorar

d'ella, i feia el paper de meridional apassionat, i es bellugava sempre d'una manera nerviosa i adoptava un aire vaporós i trist que feia molta gràcia. A ella, almenys, n'hi feia de gràcia, i el trobava molt divertit.

Un dels estudis de la casa el tenia el ~~dibuixant~~ ~~Alfons~~. Era un home antipàtic. El vèiem molt poc, perquè no treballava allí. Venia de tant en tant amb una pobra dona que s'atrafegava molt perquè no li veïessim la cara, obria la porta amb rapidesa, entraven escorreguts i es tancaven. Olga estava indignada amb ells, perquè no podia tolerar que convertissin en bordell el lloc on nosaltres treballàvem. En realtat estava plena de tafferia. Un dia se li ocorregué tapar el pany de la porta de l'estudi d'~~Alfons~~ amb "chiclet". Quan tornaren ells dos, amb les presses de sempre, es trobaren que era impossible entrar a

K ladek /

K ladek /

Octavi /

noia Armand /

Armand

l'estudi. Alfons va començar a esbufegar i cridar i a donar cops a la porta, i tots sortirem a veure el que passava. Olga estava molt contenta, i em mirava a mi somrient, perquè era l'únic que sabia que tot allò era cosa d'ella. Feia llàstima la dona d'Alfons, una dona grossa, amb els cabells grocs, i una cara de gos espantat que feia pena. El senyor Eduard sortí de seguida, i posava cara de saber-li molt greu el que passava, i suggeria idees per tal d'obrir la porta. Karel entrava i sortia del seu estudi, i mirava i s'hi divertia, i tot allò no el preocupava gens. Joan no es cansava de dir animalades, i exposava complicades teories del per què una porta no es pot obrir de vegades. A l'últim, Alfons i la dona varen marxar, i Olga i jo tinguérem a satisfacció de guanyar una bata

El senyor Eduard era un altre dels individus que jo veia cada dia. La seva panxa voluminosa el preocupava perquè veia que era un obstacle per a sentir-se bohemí. Moltes vegades, quan anaven a cobrar a casa seva, ensenyava un bitllet de Banc al cobrador, i li deia que no volia pagar, no pas per manca de diners, sinó perquè li calia "acostar-se una mica a la bohèmia". El cobrador es quedava molt parat generalment, i no tenia esma per a contestar-li res.

Una filla del H. G. Wells anava a l'estudi d'Alfons a aprendre de dibuixar. Tenia una cara de gat esplèndida i sabia arreglar-se amb molta de gràcia. Venia per allí sovint, i es portava amb un seriositat excessiva.

Armand /

Armand /

Enric /

K ladek

plasterenís /

Armand

Enric /

llibreter nohas /

Cal 3.13.8-11(9)

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Va deixar de venir als estudis, i el senyor ~~Eduard~~ ens explicà que estava malalta, que s'havia ~~tornat~~ una mica, ~~molt~~. Havia oblidat del tot el català, i parlava un castellà molt pintoresc, amb accent argenti. Es bellugava amb un encarnament molt estudiat, i feia versos, el protagonista dels quals era sempre un "~~don~~". Un dels seus metges descobrí que els versos semblaven de Ruben Dario, i això i l'accent argenti els féu pensar en un cas extraordinari.

Però després resultà que els versos els copiava literalment de Ruben Dario, i que tot allò ho feia perquè estava enamorada com una mona d'un beneit que es deia "~~en~~". No va tornar més per l'estudi.

Quan se li va morir la seva dona, ~~Eduard~~ es passejava amb un ~~air~~ d'abstracció, ~~de la cosa molt~~ ~~total~~. ~~En~~ ~~ella~~ ~~es~~ ~~ma~~ ~~per~~ ~~a~~ ~~res~~, i estava trist i fumava molt. Un dia Olga li ensenyà un entreteniment que l'impressionà. Olga tenia una amiga ~~grega~~, Natacha, absolutament ~~simp~~, i que—Olga es complaia explicant—ho a tothom—tenia cara de ~~pequet~~. Natacha era una mica coixa, i l'objecte de la seva vida era dissimular la coixera. Ballava, pujava i baixava escales i feia saltirons històrics i es bellugava tant com podia i ella creia que tenia tanta gràcia bellugant-se que ningú no s'adonava de la seva cama malalta. Natacha era supersticiosa, i sempre anava carregada d'amulets, i coneixia sortilegis.

solitament /
enric /
tocat

"Rodolfo"

"Rodolfo"

enric / es va reunir en una gran
no tenia

original /
muriel /

Cal. B. 138-11(10)

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Explicà a Olga, que lligant un anell d'or amb un cabell humà i aguantant-lo perpendicularment sobre uns quants retrats de persona, amb la imatge tapada, l'anell es bellugaria al passar-la per sobre del retrat d'una persona morta, en un moviment circular. Olga s'hi va entusiasmar i ho trobà extraordinari i s'ho cregué de seguida. Quan vingué a l'estudi, ens passàrem tot un matí arrencant-nos cabells i fent ballar anells sobre retrats girats d'esquena. ~~Kare~~ estava meravellat, perquè aguantant-lo ell, l'anell no s'equivocava mai, i el senyor ~~Edward~~ estava gairebé entenedrit, i en Joan volia descobrir la trampa a totes passades. L'únic escèptic era jo, i quan jo provava, l'anell es mante-

W. Ladek

Enric I

Ca 8488-11(11)

U7B

10

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

nia absolutament immòbil sobre tots els retrats. Ells estaven indignats amb mi. El senyor Eduard portà a l'estudi retrats de la seva dona morta, i durant molts dies, anava sempre amb el feix de retrats i un anell lligat amb un nus al capdavant d'un cabell.

A l'estudi d'Eduard va estar-hi una temporada el pintor Mallol, director artístic de la casa M. Va veure els treballs d'Olga i els trobà molt bé i li digué que ~~havia de~~ ~~tenir~~ si ella volia, ell faria gestions per a fer-la ingressar a la casa M. Olga em consultà a mi que és el que havia de fer, i jo li vàreig dir que no dubtaria gens en entrar a una casa tant important. Al cap d'algunes setmanes, Olga ens deixà, ~~Wladimir~~ ~~indigna~~ ~~ella~~ ~~se'n~~ ~~va~~ ~~anar~~ ~~a~~ ~~una~~ ~~tercera~~.

Amb la marxa d'Olga, l'estudi entrà en plena decadència. Vilibald estava sempre fora, a Suïssa, a Portugal o a Alemanya, el senyor Eduard s'ensopia una mica més cada dia. ~~Wladimir~~ ~~se'n~~ ~~va~~ ~~anar~~ ~~a~~ ~~una~~ ~~tercera~~.

Enri,

Enri
Shoreng /
A.

Wladimir

A.

Wladimir

La singularitat de l'estudi decandí /

Enri /

Wladimir

Wladimir es va casar, i el seu horat i el seu tò d'home responsable s'aquiditzaren.

Embis per l'aire de transformació que s'havia ensoport de moraltes, en un tomb decissiu vaig donar un altre caire a la meua vida, ~~repentinament~~ repa-

sant-me de l'estudi, després d'uns mesos de viure
entre gent meravellosa, guardadors desesperats dels darrers
retalls de la bohèmia.
